

Sygn. akt: I C 531/21 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2022 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Sylwia Piasecka
Protokolant:	p.o. protokolanta sądowego Łukasz Talarczyk

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2022 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa (...) S.A. z siedzibą w B.

przeciwko Z. K.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego Z. K. na rzecz powoda (...) S.A. z siedzibą w B. kwotę 5.540,61 złotych (słownie: pięć tysięcy pięćset czterdzieści złotych i sześćdziesiąt jeden groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 12 września 2021 roku do dnia zapłaty,
- umarza powództwo w pozostałym zakresie,
- nie obciąża pozwanego Z. K. kosztami procesu.

Sygn. akt I C 531/21

UZASADNIENIE

Powód – (...) S.A. z siedzibą w B. wniósł o zasądzenie w postępowaniu nakazowym od pozwanego Z. K. kwoty 6.040,61 złotych wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 12 września 2021 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu wskazał, że przez podpisanie weksla dnia 15 grudnia 2020 roku pozwany zobowiązał się do zapłaty w dniu 11 września 2021 roku kwoty wskazanej na wekslu w wysokości 6.240,61 złotych. Dlatego w dniu 12 sierpnia 2021 roku powód wezwał pozwanego do wykupu weksla. Strona pozwana na konto powoda wpłaciła kwotę 200,00 złotych i zaprzestała spłacania reszty roszczeń.

Weksel został wystawiony przez pozwanego na zabezpieczenie zwrotu zadłużenia z tytułu pożyczki udzielonej przez powoda na podstawie umowy pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 15 grudnia 2020 roku. Na dochodzoną pozewem kwotę składa się suma pozostałych do zapłaty rat pożyczki oraz należne maksymalne odsetki za opóźnienie liczone

zgodnie z art. 481 § 2¹ kc za każdy dzień opóźnienia w płatności każdej z rat. Pozwany podpisując własnoręcznie kalendarz spłat, znał doskonale wysokość swojego zobowiązania i termin spłaty. Granice wypełnienia weksla określa deklaracja wekslowa załączona do niniejszego pozwu, którą pozwany również podpisał.

Powód wskazał, że roszczenie stało się wymagalne w dniu 12września 2021 roku.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Człuchowie w dniu 10 listopada 2021 roku stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Pozwany – Z. K. – nie kwestionował zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany – Z. K. pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym ze swoją małżonką. Z uwagi na stan zdrowia – problemy z układem moczowym i prostatą pozwany przebywa od pół roku na zasilku chorobowym. Również małżonka pozwanego choruje na cukrzyce i nadciśnienie. Źródło dochodu małżonki pozwanego stanowi emerytura w wysokości 1.200,00 złotych.

Pozwany wraz z małżonką ponoszą koszty utrzymania wspólnego gospodarstwa domowego w wysokości około 2.000,00 złotych miesięcznie oraz koszty związane z dojazdami do lekarzy i zakupem lekarstw – około 250,00 złotych miesięcznie.

przyznane

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 102 kpc w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Regulacja zawarta w omawianym przepisie stanowi odstępstwo od zasady odpowiedzialności za wynik postępowania i jest zarazem podkreśleniem przez ustawodawcę przyjętej w kodeksie postępowania cywilnego zasady słuszności przy orzekaniu o kosztach procesu. Stanowi ona pewnego rodzaju wentyl bezpieczeństwa dla podmiotów, które byłyby zobowiązane do zwrotu kosztów na zasadzie art. 98 kpc, jeżeli w szczególnie uzasadnionych wypadkach względy słuszności przemawiają za tym, aby takiej strony nie obciążać kosztami w całości lub w części (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2013 roku, II CZ 154/12, L.).

Z brzmienia omawianego przepisu wynika, że sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej kosztami w ogóle. Uprawnienie sądu nie jest tu jednak dowolne, na co wskazuje przyjęte w tym przepisie sformułowanie "w wypadkach szczególnie uzasadnionych". Użyte sformułowanie oznacza, że przy stosowaniu tej regulacji sąd nie może dokonywać wykładni rozszerzającej i sąd powinien, stosując ten przepis, mieć na uwadze konkretny stan faktyczny występujący w sprawie (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 września 2013 roku, I ACa 466/13, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 3 maja 2014 roku, I ACz 294/14, niepubl.).

Wprawdzie kodeks nie precyzuje, jakie kryteria muszą być spełnione dla przyjęcia w danej sprawie, że zachodzą okoliczności objęte sformułowaniem "w wypadkach szczególnie uzasadnionych", jednakże w orzecznictwie wskazuje się, że chodzi o takie sytuacje, które wskazują, że ponoszenie kosztów pozostawało w sprzeczności z powszechnym odczuciem sprawiedliwości oraz zasadami współżycia społecznego. W szczególności należą do nich okoliczności związane z przebiegiem sprawy – charakter zgłoszonego roszczenia, jego znaczenie dla strony, subiektywne przekonanie o zasadności roszczenia, przedawnienie roszczenia oraz leżące poza procesem – sytuacja majątkowa i życiowa strony. Przy czym ocena czy takie wypadki wystąpiły w konkretnej sprawie, należy do sądu, który powinien dokonać jej na podstawie całokształtu okoliczności sprawy, przy uwzględnieniu zasad współżycia społecznego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2013 roku, V CZ 124/12, L.).

Pojęcie wypadków szczególnie uzasadnionych należy również powiązać z okolicznościami związanymi z samym przebiegiem procesu, jak i leżącymi na zewnątrz. Do pierwszych zaliczane są sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń, przedawnienie, prekluzja. Drugie wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony, z tym zastrzeżeniem że niewystarczające jest powoływanie się jedynie na trudną sytuację majątkową, nawet jeśli była podstawą zwolnienia od kosztów sądowych i ustanowienia pełnomocnika z urzędu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 10 października 2017 roku, III AUa 661/17, L., wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 25 maja 2017 roku, AUa 1290/16, LEX Nr 2304354, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 28 kwietnia 2017 roku, I ACa 1623/16, LEX Nr 2304354, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 30 marca 2017 roku, I ACa 1330/15, L.).

Z powyższego wynika zatem, że o tym, czy w konkretnej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek w rozumieniu art. 102 kpc, decyduje między innymi, sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą sprawę. Jeżeli prowadzi ona proces w sposób nielojalny, np. przez usiłowanie wprowadzenia sądu w błąd, albo celowo dąży do przewleczenia procesu lub zwiększenia jego kosztów, to taka strona nie zasługuje na potraktowanie jej w uprzywilejowany sposób i na zwolnienie od zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 1973 roku, II CZ 210/73, L.). Również trudna sytuacja życiowa, majątkowa, zdrowotna, osobista, która uniemożliwia pokrycie przez stronę kosztów procesu należnych przeciwnikowi, należy do okoliczności uzasadniających odstępianie od zasady wyrażonej w art. 98 § 1 kpc. Dlatego też dokonując tej oceny, sąd orzekający powinien kierować się własnym poczuciem sprawiedliwości, a podważenie oceny tego sądu wymaga wykazania, że jest ona wadliwa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2011 r., II PZ 1/11, L.).

W przedmiotowej sprawie strona pozwana – Z. K. nie kwestionowała ani zasady, ani wysokości dochodzonego roszczenia. Jednocześnie pozwany wskazał, że od pół roku jest na chorobowym albowiem leczy się na układ moczowy i prostatę. W związku z tym raz w miesiącu ponosi koszty związane z wizytami lekarskimi w S. w wysokości około 100,00 złotych oraz w C. – około 50,00 złotych. Ponadto miesięcznie wydaje on kwotę 100,00 złotych na lekarstwa. Pozwany podniósł także, że pozostaje on we wspólnym gospodarstwie domowym ze swoją małżonką, której dochód stanowi emerytura w wysokości 1.200,00 złotych miesięcznie, i która choruje na cukrzycę i nadciśnienie. Miesięczne koszty utrzymania gospodarstwa domowego wynoszą kwotę około 2.000,00 złotych.

Okoliczność powyższe nie były kwestionowane przez powoda, który nie zajął stanowiska w sprawie. Dlatego też Sąd uznał te okoliczności za przyznane w trybie art. 230 kpc.

Wobec powyższego, w ocenie Sądu, postawa pozwanego w toku niniejszego procesu oraz jego sytuacja zdrowotna i materialna, uzasadniała nie obciążanie go kosztami procesu.

Dlatego też Sąd orzekł jak w punkcie 3 sentencji wyroku.